

SETMANARI REPUBLICÀ AUTONOMISTA

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Corró, 28 - 2.ºn

Sotscripció: Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.
ANUNCIS, INTERCAL'LATS I REMITITS
Preus convencionals

Comentari polític

El programa del "govern monstre"

Quatre punts — digueren al jurar els actuals ministres — ajunten per una sola vegada els nostres esforços, prescindint cada hù de ses tendències polítiques: Amnistia, reforma del Reglament de les Cambres, reformes militars i pressupostos per a 1917. D'aquests quatre punts, que han sigut l'aigua-cuit del govern de *notables* — *notables*, eh? — se n'han complert tres. Solament ens deuen l'últim número del programa, que així com en tots els programes de espectacles és el de *risa*, aquest amb tota seguretat serà el més dramàtic. Què farà en González Besada, per a eixugar el dèficit horrorós?... Gravarà amb impostos extraordinaris a les indústries que amb motiu de la guerra han aconseguit beneficis mai disposats?... No, ja ens ha desenganyat. En el govern monstre és veritat que hi veiem al senyor Alba, autor del projecte, però també hi ha en Cambó, l'acèrrim contrari de la seva aprovació perquè perjudicava als seus amics, aquells mateixos amics que, agraits, poc abans de les eleccions varen facilitar-li els mil·lions per a fer propaganda regionalista per Espanya. Projectarà l'impost sobres la renda, sobres el capital mort que jau en els soterranis del Banc d'Espanya? No creieu que el senyor Besada tingui el valor d'atacar tant de front als plutòcrates egoistes i desconfiats que enterren els seus capitals en els establiments de crèdit i deixen que les empreses de mines, tramvies i explotadores

de la riquesa natural d'Espanya, estiguin en mans de capitals estrangers, que exporten les primeres matèries per a manufacturar-les i tornar-les a Espanya, transformades ja, fent-les pagar a preus exorbitants.

Doncs, d'on treurà els diners per a pagar els gastos del Marroc, de les reformes militars que venen a esclafar la situació econòmica d'Espanya?...

Ens fa suposar que farà com sempre: gravarà les petites indústries, els sòus dels obrers, les contribucions; en una paraula: ajupirà encare més l'esquena al país que treballa, que produeix, que dona vida.

I veurem els mateixos pressupostos de sempre: ridícols, inequitatius, injustos, quan un pressupost radical podria salvar-nos i podrà perdonar al govern de la monarquia, molts dels seus errors i equivocacions.

L'incautació dels ferro-carrils

El ministre de Foment té un bon projecte. Primer que tot hem de fer justícia. El projecte d'incautació dels carrils per l'Estat, ens sembla apropiat a les circumstàncies, just i oportú.

L'Estat ha de tenir més intervenció en l'administració de les empreses carrilaires. S'ha demostrat are, amb el despido ilegal dels 6,000 obrers vaguistes.

La legislació social actualment en vigència, no dona prou poders als governs per a que intervinguin en assumptes que poden excusar-se com de servei interior. I en Cambó ha dit que el govern ha de tenir la màxima fiscalització en un servei públic d'aital importància. Manera de lograr-la? Per al

incautació, abonant a la companyia, pel temps d'explotació que li falta i declarant-la empresa de l'Estat, passant els obrers a ésser empleats d'aquest. De aquesta forma, poden acceptar els governs la responsabilitat en el servei, que are no té ningú. Els trens van amb retràs, no enllacen en les estacions de canvi, les companyies sospenen facturacions quan els dona la gana i el públic, el comerç, la vida de la nació perjudicats, sense poder reclamar a ningú els danys causats.

Es un projecte atrevit per dos conceptes. Per posar-se enfront d'empreses molt respectades (recordem-nos de que ministres i ex ministres són concellers d'ells) i segon, per lo costós que resulta.

No sabem si en Cambó es veurà capàs de lluitar contra tants grans interessos. Es veritat que en Cambó és home de moltes energies, de molta audàcia, però temem que tranzigeixi com després de l'Assemblea de Parlamentaris. No hi podem fer més. Desconfiem de que vulgui barallar-se altra vegada amb els alts polítics de Madrid.

I en quan al segon extrem podem repetir el que abans hem dit: que no sabem d'on treurà els medis necessaris per a proposar un pressupost nivellat i per lo tant tampoc podem posar la nostra confiança en que el plan atrevit i just del senyor Cambó arribi a ésser una realitat.

Una bona oposició

Podem estar satisfets de l'oposició esquerrana del Congrés. L'acció continua i decidida dels socialistes, republicans i reformistes, s'està guanyant